

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MALİYE ANABİLİM DALI

KAMU HARCAMALARININ EKONOMİK BÜYÜMEYE
ETKİSİ (KAZAKİSTAN VE KIRGIZİSTAN ÖRNEĞİ)

DOKTORA TEZİ

Serhat ATMACA

Danışman: Doç. Dr. Metin BAYRAK

BİŞKEK 2017

ÖZ

Yazar	: Serhat ATMACA
Üniversite	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bilim Dalı	: Maliye
Tezin Niteliği	: Doktora Tezi
Sayfa Sayısı	: XIX + 156
Mezuniyet Tarihi	: 06/07/2017
Tez Danışmanı	: Doç. Dr. Metin BAYRAK

KAMU HARCAMALARININ EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİSİ (KAZAKİSTAN VE KIRGIZİSTAN ÖRNEĞİ)

İktisadi büyümenin gerçekleştirilmesi ve sosyal refahın artırılması her toplumun temel amaçlarındandır. Bu amaca ulaşmak için bütün ülkeler büyük çaba ve gayret sarf etmektedirler. Mali olaylar mahiyeti itibarıyla ekonomiyi etkilemekte, mali olayların harcama ayağının büyüme, gelişme, kalkınma ve refah üzerindeki etkisi uzun zamandan beri mebzul miktarda çalışma konusu olmaktadır.

Kamu harcamaları ekonomik olarak sermaye ve cari harcamalar, fonksiyonel olarak genel kamu hizmetleri, savunma hizmetleri, eğitim hizmetleri, kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri, çevre koruma hizmetleri, sağlık hizmetleri ve diğer hizmetlerle ilgili harcamalar şeklinde tasnif edilebilir. Devletin ekonomiyi geliştirme amaçlı yaptığı yatırım harcamaları, özel yatırımları tamamlayıcı nitelikte olup üzerinde olumlu etkileri olmaktadır.

Bu çalışmada kamu harcamalarının büyüme üzerindeki etkisi (Kırgızistan ve Kazakistan Örneği) incelenmiş, kısa ve uzun dönemde bu ülkelerin büyüme trendinde

kamu harcama bileşenlerinin etkinliği Karma Ortalama Grup (PMG) yöntemiyle tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kamu harcamaları, ekonomik büyüme, maliye politikası, para politikası, panel veri analizi

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	: Серхат АТМАЖА
Университет	: Кыргыз-Түрк Манас Университети
Институт	: Коомдук Илимдер Институту
Багыты	: Финансы
Ишгин сыпаты	: PhD диссертациясы
Беттердин саны	: XIX + 156
Бүтүрүү датасы	: 06/07/2017
Илимий Жетекчи	: Доц. Док. Метин БАЙРАК

МАМЛЕКЕТТИК ЧЫГАШАЛАРДЫН ЭКОНОМИКАЛЫК ӨСҮШКӨ ТААСИРИ (КАЗАКСТАН ЖАНА КЫРГЫЗСТАН МИСАЛЫ)

Экономиканын өсүшү жана коомдук жашоо деңгээлди жогорулатуу ар бир өлкөнүн негизги максаттарынан бири болуп эсептелет. Муну ишке ашыруу үчүн мамлекеттер абдан чоң аракеттерин жумшашат. Финансылык кырдаалдар экономикага таасир берет, финансылык кырдаалдын чыгаша жагын түзгөн өсүү, өнүгүү жана коомдук жашоо деңгээлге болгон таасири узун мөөнөттөн бери изилдөөлөрдүн негизин түзүп келет.

Мамлекеттик чыгашаларды экономикалык жактан капиталдык жана учурдагы чыгашалар, функцияналдуулук жактан жалпы мамлекеттик кызматтар, коргоо кызматтары, билим берүү кызматтары, мамлекеттик тартип жана коопсуздук кызматтары, экономикалык иштер жана кызматтар, саламаттыкты сактоо жана башка кызматтар менен байланыштуу чыгашалар катары бөлүүгө болот. Айрыкча, мамлекеттин экономиканы өнүктүрүү максатында жасаган инвестициялары, жеке инвестициялардын толуктоочу сыпатка ээ жана экономикалык өсүшкө таасири чоң.

Бул иште мамлекеттик чыгашалардын экономикалык өсүшкө таасири (Казахстан жана Кыргызстан мисалында) изилденип, кыска жана узун мөөнөттө бул өлкөлөрдүн өсүш трендиндеги мамлекеттик чыгашалардын түзүүчүлөрү Аралаш орточо группа (PMG) модели менен изилденди.

Ачкыч сөздөр: Мамлекеттик чыгашалар, экономикалык өнүгүү, финансы саясаты, акча саясаты, панельдик маалыматтарды талдоо анализи.

АБСТРАКТ

Подготовила	: Серхат АТМАЖА
Университет	: Кыргызско-Турецкий Университет «Манас»
Институт	: Институт Социальных Наук
Специализация	: Финансы
Тип работы	: Докторская диссертация
Количество страниц	: XIX + 156
Дата окончания	: 06/07/2017
Научный Руководитель	: Доц. Док. Метин БАЙРАК

ВЛИЯНИЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ РАСХОДОВ НА РОСТ ЭКОНОМИКИ (НА ПРИМЕРЕ КАЗАКСТАНА И КЫРГЫЗСТАНА)

Реализация экономического роста в целях роста и развития экономики и повышения социального благосостояния является одной из основных целей каждого общества. По этой причине, государства прилагают большие усилия для обеспечения экономического роста и обеспечения его устойчивости.

Государственные расходы можно классифицировать с экономического точки зрения, как расходы на капитальные и текущие расходы, с функционального точки зрения как услуги общего пользования, службы обороны, услуги в области образования, общественный порядок и службы безопасности, экономические дела и услуги, услуги по охране окружающей среды, медицинские услуги и другие услуги. Существуют также инвестиционные расходы, то есть государственные инвестиции, дополняющие частные инвестиции, оказывают положительное влияние на экономический рост.

В этом исследовании были проанализированы эффекты государственных расходов на рост (пример в Кыргызстане и Казахстане), а также эффективность компонентов государственных расходов в краткосрочных и долгосрочных

тенденциях роста этих стран была определена методом Смешанная средняя группа PMG.

Ключевые слова: Государственные расходы, экономический рост, политика госфинансов, денежная политика, анализ данных многомерного временного ряда.

ABSTRACT

Prepared by : Serhat ATMACA
University : Kyrgyz-Turkish University "Manas"
Institute : Institute of Social Sciences
Specialization : Finance
Degree Thesis : PhD Thesis
Number of Pages : XIX + 156
Graduated Date : 06/07/2017
Supervisor : Assoc. Prof. Metin BAYRAK

THE IMPACT OF GOVERNMENT SPENDING ON ECONOMIC GROWTH (KAZAKHSTAN AND KYRGYZSTAN EXAMPLE)

The realization of economic growth in order to grow and develop an economy and increase social welfare is one of the basic aims of every society. For this reason, states are making great efforts to realize economic growth and make it sustainable.

Government spending can be classified economically as expenditure on capital and current expenditures, functionally as general public services, defense services, education services, public order and security services, economic affairs and services, environmental protection services, health services and other services. There are also investment costs, that is, public investment, supplementing private investment, has a positive impact on economic growth.

In this study, the effects of public spending on growth (Kyrgyzstan and Kazakhstan example) were examined and the efficiency of public expenditure components in short and long term growth trends of these countries were tried to be determined by the Karma Average Group PMG method.

Key Words: Public expenditures, economic growth, public finance policy, monetary policy, panel data analysis

